

ELTE Állam és Jogtudományi Kar
Politikatudományi Intézet
Egy féléves kurzus

Szűcs Zoltán Gábor:

Történelem és politika a 80-as években Magyarországon

Az óra azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a történelem milyen politikai funkciókat töltött be a 80-as években Magyarországon. Először a legtágabb kulturális kontextusról, a tévéről, egy rockoperáról, az iskolai tankönyvekről lesz szó. Azután a történetírásról, a nemzeti történelemmel kapcsolatos szakmai vitákról és arról, hogy milyen politikai üzenetei lehettek az ilyen vitáknak. Ezt követően a történelemképnek előbb az értelmiségi csoportok, majd a rendszerváltó politikai erők identitásának alakulásában betöltött szerepével foglalkozunk. Az így előálló kép persze töredékes lesz, de talán arra alkalmasnak bizonyul majd, hogy megmutassa, milyen sokféle történelem létezhet egy társadalomban egymás mellett, és hogy a politikai milyen sokféleképpen hathat a rajta kívüli tevékenységekre.

Tervezett menetrend:

1. Bevezető, óramegbeszélés
2. Elemzési módszerek, iskolák
3. István, a király
4. „Tankönyvháború”
5. Történelmi filmek
6. Historiográfia (általános)
7. Történelemszviták az 1848 előtti történelemtől
8. Történelemszviták az 1848 utáni történelemtől
9. Értelmiségi csoportok, történelmi témák
10. A Beszélő köre
11. Monor, Lakitelek
12. A Párt
13. Pártalakulások
14. Nemzeti Kerekasztal-tárgyalások
15. Összefoglalás

Ajánlott olvasmányok:

Kiss Balázs: Tagoltság és világkép. Csurka István politikai írásai. In: Balogh István (szerk.): *Törésvonalak és értékválasztások*. Budapest, MTA Politikai Tudományok Intézete, 1994. 483–514. p.

- Ernesto Laclau – Chantal Mouffe: Beyond the positivity of the social: antagonisms and hegemony. In *Hegemony and Socialist Strategy*. London: Verso, 1985. 93–148. p.
- Pála Károly (szerk.): *Tankönyvháború viták a gimnáziumi irodalomoktatás reformjáról a hetvenes-nyolcvanas években*. Budapest: MTA Irodtud. Int. – Argumentum, 1991.
- John G. A. Pocock: The concept of a language and the *métier d'historien*: some considerations on practice. In: Anthony Pagden (ed.): *The Languages of Political Theory in Early-Modern Europe*. Cambridge – New York – Port Chester – Melbourne – Sydney: Cambridge University Press. 19–38. p.
- Schlett István: A magyar történelem a XX. századi politikai gondolkodásban. *Századvég*, 2001. 20. sz. 39–65. p.
- Szabó Márton: A diszkurzív politikatudomány elemzési módszeréről In: Szabó Márton: *A diszkurzív politikatudomány alapjai*. Budapest: L'Harmattan. 2003. 215–230. p.
- Bozóki András et al: *A rendszerváltás forгатókönyve. Kerekasztal-tárgyalások 1989-ben*. Budapest: Magvető, [1999]–2000. kötetei.